Pokud jde o užívání zkratky »s r. o.« na místě úplného vypsání dodatku »s ručením obmezeným«, stačí poukázati k rozhodnutí č. 6334 sbírky nejv. s., v němž bylo vyloženo, že zkratka tato jest po zákonu nepřípustná.

Prodej knih vůbec, tedy jiných než družstvem tištěných neb vydaných, jest zřejmě podnikem kapitalistickým, pro nějž se nehodí forma družstevní. Právě tak jest tomu při zprostředkování insertů pro jiné než vlastní časopisy, tedy bez omezení. Že by družstvo obmýšlelo docíliti jen levnějšího nákupu knih, sloužících k řádnému a vynosnějšímu provozu hospodářství svých členů a k jich vzdělání, že by tedy obstarávalo jiné knihy, než jím tištěné neb vydané jen pro členy, aneb že by hodlalo zprostředkovati inserci v jiných časopisech jen pro své členy, není ze stanov patrno.

Výtku, že soud není k uvedeným obmezením legitimován, dovolací stížnost blíže neodůvodňuje. Jest pravda, že jest věcí družstva, aby si samo vytýčilo účel a upravilo své poměry společenstevní smlouvou (stanovami). Při tom však jest vázáno potud, že stanovy se nesmí odchylovati od předpisů družstevního zákona, pokud to zákon sám neprohlašuje za přípustné. Shledá-li tedy soud, že stanovy neb opovězená změna nehoví zákonu, jest nejen oprávněn ale i povinen vrátiti opověď k příslušné opravě, poněvadž tak, jak jest žádáno, zápis by povoliti nemohl. To jest také smysl napadeného usnesení.

r.

I při společnosti s ručením obmezeným mohou věřitelé žádati zajištění dle § 91 zák. č. 58/1960 ř. z. stejně jak tomu při společnosti kommanditní a akciové (čl. 202, 245 obch. z.- a i tu stačí pouhý návrh, o němž se jedná dle zásad řízení nesporného.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 4. července 1929 R I 407/29. Krajský soud v Mostě Firm 912/29.)

Společnost s ručením obmezeným ocitla se v likvidaci. Dva věřitelé podali k rejstříkovému soudu návrh, aby bylo firmě zmíněné uloženo respektive její likvidatorům, by zajistili jejich pohledávky.

První soud návrh ten zamítl, jelikož se rejstříkový soud pokládal k uložení jistoty za nepříslušný, proto, že mu prý přísluší zkoumati jen formální stránku likvidace, nikoli ale věcně rozhodovati.

Rekursní soud stížnosti vyhověl, zrušil usnesení rejstříkového soudu v odpor vzaté a uložil soudu prvému, aby nepřihlížeje k uplatněnému jím odmítacímu důvodu, o návrhu znova věcně rozhodl. Odůvodnění: Jest sice pravda, že rejstříkový soud přezkouší formální stránku likvidace, týž jest ale též povinen zkoumati provedení likvidace s hlediska § 91 zák. ze 6. března 1906 č. 58 ř. z., tedy zejména a pokud jde o zapravení a zajištění dluhů a může v tomto směru k příslušnému návrhu zájemníků i uložiti firmě, pokud se týče likvidatorům, aby dluhy zajistili. Toto státi se může s hlediska § 15 uvoz. zák. k obch. zák., dle něhož ve firemních věcech jednati jest dle zásad nesporného řízení, v řízení nesporném, a není tudíž správné, že by prvý soud k rozhodnutí o žádaném zajištění byl nepříslušný, naopak, dle toho, co právě řečeno bylo, jest k rozhodnutí tomu povolán.

Revisnímu rekursu firmy společnosti s obm. ruč. v likvidaci nejvyšší soud nevyhověl.

Odůvodnění: Dovolacímu rekursu nelze přiznati oprávnění a stěžovatelka se poukazuje na správné odůvodnění naříkaného usnesení, jež nebylo vyvráceno vývody dovolacího rekursu.

Jde prozatím pouze o řešení otázky, zdali o návrhu učiněném ve smyslu § 91 zák. o spol. s obm. ručením ze dne 6. března 1906 č. 58 ř. z., aby likvidátor zajistil pohledávky navrhovatelů, lze rozhodnouti v řízení nesporném čili nic, a tu dlužno přisvědčiti právnímu názoru rekursního soudu, že tomu tak jest.

Pokud jde o obdobné ustanovení čl. 202 a 245 obch. zák., bylo ve shodě s rozhodnutím Adl. cl. 386, 620, 640, 668, 709, 1057, 1389 a 2350 již rozhodnutím tohoto nejvyššího soudu sb. č. 3439 uznáno a náležitě odůvodněno, že nároku ve smyslu čl. 245 (202 odst. 2 a 3) obch. zák. netřeba domáhati se žalobou, nýbrž stačí žádost v řízení nesporném. Tatáž zásada musí však pro stejný právný podklad platiti také v příčině ustanovení § 91 zák. o společnosti s obm. ručením.

Dovolacímu rekursu nebylo proto vyhověti. —r.

Kontrolní práva vyhražená tichému společníku článkem 253 obch. zák. nemůže tento proti majiteli firmy uplatňovati cestou nespornou.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 11. října 1929 R I 604/29. Krajský soud v Jičíně Firm 485/29.)

Tichý společník podal návrh k obchodnímu senátu krajského soudu, aby uložil majiteli firmy, by navrhovateli jako svému tichému společníku sdělil stabilisační bilanci pro rok 1926/1927, dále řádnou bilanci pro rok 1927/1928 a povolil jemu zároveň nahlédnouti do obchodních knih.

První soud, opíraje se o ustanovení čl. 253 obch. zák. návrhu vyhověl.

Majitel firmy stěžoval si do usnesení toho, avšak rekursní soud stížnosti jeho nevyhověl.

Nejvyšší soud vyhověl však dovolací stížnosti, zrušil obě nižší usnesení a odkázal navrhovatele s návrhem jeho na pořad práva.

Odůvodnění: Navrhovatel chce jako tichý společník uplatniti proti majiteli firmy kontrolní práva, zaručená tichému společníku podle čl. 253 obch. zák.

Jest otázkou, zda lze práva ta uplatňovati cestou nespornou, jak to činí navrhovatel, či zda jest opodstatněna výtka stěžovatele, že může se tak státi jen pořadem práva.

Nejvyšší soud sdílí názor zastávaný i v kommentáři Staub-Pisko ke čl. 40, čl. 160 § 3 a čl. 253 § 1 obch. zák., že jest kontrolní práva, zaručená tichému společníku ve čl. 253 odst. 2. obch. zák. uplatňovati pořadem práva.

Tato práva jsou rázu čistě soukromoprávního a nárokům takovým dostává se právní ochrany řádným pořadem práva, to jest procesním soudem, pokud zvláštní zákonné předpisy nepřikazují je vyříditi v nesporném řízení. Leč zákon nečiní takové výjimky pro spory společníků ze společenského poměru. Zejména nelze usuzovati z okolnosti, že zákon ve čl. 40, 160 a 253 obch. zák. užívá slova »nařiditi«, že spory takové by patřily před nesporného soudce. Forma, zda žaloba či žádost, jest naopak závislá na právním důvodu, o nějž se nárok opírá. Žádá-li se za sdělení knih a sdělení bilance mimo rozepři, jak jest tomu i v daném případě, dlužno nárok tento uplatňovati stejně jako jiný soukromoprávní nárok žalobou.

Bylo proto dovolací stížnosti, uplatňující s hlediska § 16 nesp. pat. zmatečnost a patrný odpor rozhodnutí se zákonem, jako oprávněné vyhověti, napadené usnesení, jakož i usnesení prvého soudu zrušiti a uznati tak, jak se stalo. r.

ZE DNE

Padesátileté výročí. Nastoupení úřadu notářského slavil dne 5. t. m. senior notářského stavu v Čechách pan notář Dr. Josef Štolba. Za tou příčinou dostavili se k němu zástupcové stavu notářského a sice předseda komory, předseda Spolku notářů čsl., předseda Pražského odboru tohoto spolku a předseda Spolku kandidátů, a blahopřáli mu ke vzácnému jistě jubileu. Také my připojujeme se k tomu a přejeme jubilantu, aby ještě dlouhá léta působiti mohl ve svém úřadě notářském jakož i na slovo vzatý český literát.

K vědecké soutěži vypsané ministerstvem spravedlnosti v únoru 1929 pro příslušníky stavu soudcovského, advokátního a notářského na právnická díla nebo vědecká pojednání z oboru platného hmotného práva nebo řízení civilního a trestního přihlásili 32 právničtí spisovatelé 81 vědeckou práci a pojednání, z nich 65 z oboru civilního, 16 z trestního.

Ministr spravedlnosti přiznal na základě posudku poradního sboru celkem 18 cen v úhrnné částce 14.000 Kč, a to za práce z oboru civilního:

1. Dr. Adolfu Procházkovi, advokátu v Praze	2.000 Kč
2. Dr. Dominiku Eisingerovi, vrch. soud. radovi v Olomouci	1.000 »
3. Dr. Eduardu Chloupkovi, kandidátu notářství v Břeclavi	1.000 »
4. Dr. Otto Reissmannovi, advokátu v Brně	800 »
5. Dr. Vladimíru Mandlovi, advokátu v Plzni .	800 »